

Componeren à la Fauré

Witte sneakers, skinny jeans, grote rugzakken. Zesentwintig havoleerlingen van het Gerrit van der Veen College uit Amsterdam verzamelen zich bij de entree van Het Concertgebouw. Op het programma staat een repetitie van het Koninklijk Concertgebouworkest, maar eerst gaan ze zelf aan de slag. De uitdaging is een compositie te maken op basis van de eerste vier akkoorden uit het *Requiem* van Fauré.

Woensdagochtend, half tien. 'Waarom mogen wij geen koffie?', vraagt Gijs (13) quasi verontwaardigd. Het is rumoerig in de Pleinfoyer. Er wordt gelachen en gegild. Drie meiden bezetten de pianokruk, het drumstel wordt getest. Nog een paar selfies, dan klapt workshopleider Hester Groenleer in haar handen. 'Drie, twee, één, stil.' Het programma begint met een aantal opwarmoefeningen. De leerlingen staan in een kring. Er wordt geklapt, gestampt, heen en weer gewiegd en ritmisch gesproken. Het voorstelrondje, waarbij namen in vier tellen moeten worden opgezegd, veroorzaakt grote hilariteit: 'M-e-e-rel', 'Die-ie-n-ke', 'Ja-ra-a-a'.

Groenleer zet een cd op. De blazers en lage strijkers openen met een lang, donker akkoord, het koor zingt 'Requiem aeternam...'. Langzaam en een beetje on-

heilspellend daalt de muziek: '...dona eis, Domine...'. Aandachtig luistert havoklas 2A naar het Introitus uit het *Requiem* van Fauré. 'Klinkt somber', zegt de een. 'Wel rustgevend', vindt een ander. 'Een beetje monotoon, maar ook spannend', concludeert een derde. Groenleer legt uit dat het gaat om een dodenmis waarin de doden eeuwige rust wordt gewenst. Ze vertelt dat Fauré het stuk componeerde in 1888 voor de begrafenis van een goede vriend.

Speciaal voor scholieren uit de onderbouw van het voortgezet onderwijs organiseert Het Concertgebouw een aantal keer per jaar een Lunchconcert met workshop. Maximaal dertig leerlingen maken in twee en een half uur samen een compositie. Uitgangspunt is het muziekstuk dat ze daarna tijdens het Lunchconcert beluisteren. Muziekvakdocent Groenleer verzorgt de workshop voor de derde keer. 'Ik vind het geweldig om te zien hoe de meeste scholieren, ook als ze geen muziekinstrument bespelen, tot bijzondere, muzikale creaties komen.'

'Libera me, libera me, libera me', rapt een jongen van onder zijn baseballpet. Tegelijk beatboxen twee klasgenoten erop los en klappen en stampen nog twee andere op de grond. De leerlingen zijn verdeeld in groepjes en hebben als opdracht 'iets' te doen met de woorden 'libera me'. Ze mogen dansen, klappen, zingen. Er moet een begin en een eind aan zitten en het resultaat mag niet langer dan een minuut duren. Het is best moeilijk om niet steeds in de lach te schieten, maar elk groepje verdient uiteindelijk een groot applaus.

Tijd voor het echte werk. Groenleer licht de akkoorden toe waar het in het *Requiem* om draait: D-mineur, A-mineur, Bes-majeur en F-mineur. Op verschillende instrumenten, piano, basgitaar, gong, klankstaven en trommels wordt met de akkoorden geëxperimenteerd. In groepjes wordt vervolgens een kleine compositie gemaakt in vierkwartsmaat. Er wordt nagedacht over ritme, opbouw, tempo en over hard en zacht. Het resultaat is verrassend. 'Los van elkaar klinkt het nergens naar. Het lijkt of iedereen maar wat doet', zegt Mees (14). 'Maar als we de stukjes achter elkaar spelen, is het ineens iets. Dat vind ik wel grappig!'

'Hoe kan die zangeres zonder microfoon zo hard zingen?', vraagt Gijs zich af. Na de workshop wonen de scholieren een openbare repetitie bij van het Koninklijk Concertgebouworkest. In Paradisum passeert de revue, net als de baritonsolo Hostias. Het meeste indruk maakt de sopraanaria Pie Jesu. Robin (13): 'Ik houd eigenlijk niet zo van klassiek, maar nu ik in de Grote Zaal zit, begrijp ik waarom mensen het *Requiem* van Fauré mooi en rustgevend vinden.'

Meer informatie op educatie.concertgebouw.nl.

